

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719200996
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8719200996.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Dagmar Soliarová, v právnej veci mal. dieťaťa: W. W., I.. XX.XX.XXX4, bytom ako matka, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka W.. F. W., I.. XX.XX.XXXX, Z. N. Ž. X, právne zastúpená: JUDr. Martin Staroň, advokát, Hlavná 89, 080 01 Prešov a otec W.. B. W., I.. XX.XX.XXXX, Z. Ž. XXX, právne zastúpený: NITSCHNEIDER & PARTNERS, advokátska kancelária, s.r.o., Cintorínska 3/A, 811 08 Bratislava, v konaní o určenie dlžného výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky na určenie zaostalého výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol doručený návrh matky na určenie dlžného výživného zo strany otca, v ktorom žiadala, aby súd zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné za obdobie od apríla 2016 do augusta 2018 v celkovej výške 11 600,- eur a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoj návrh odôvodnila tým, že žili v spoločnej domácnosti v Tatranskej Lomnici v prenajatom byte a pre dlhodobé nezhody v manželstve ukončili spolužitie a otec mal. dieťaťa sa v apríli 2016 odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Tieto nezhody prekročili aj do sféry pracovnej, keďže dovtedy spoločne podnikali. Od odchodu zo spoločnej domácnosti otec neprispieval na výživu mal. W. žiadnou sumou a teda všetky výdavky na dieťa musela hradiť matka. Tieto predstavovali podľa vyjadrenia matky okolo 1 000,- eur mesačne. Pozostávali zo stravného v škole 23,- eur mesačne, stravného v bežnom mesiaci okolo 150,- eur mesačne, na ošatenie okolo 100,- eur mesačne vrátane športového oblečenia, obuv okolo 100,- eur mesačne vrátane športovej obuvi, hygienické potreby okolo 50,- eur mesačne, kultúrne podujatia 10,- eur mesačne a náklady na lyžovanie predstavovali 300,- eur mesačne. Spolu základné výdavky na dieťa činili 733,- eur. Ďalej to boli poplatky za inkaso za byt 260,- eur mesačne a matka poukázala aj na svoje výdavky týkajúce sa stravy, ošatenia a bežných životných potrieb. V súčasnosti matka pracuje ako vedúca lyžiarskej školy v Ždiari. Otec je chatár na Téryho chate a je konateľom spoločnosti Alpine Consulting s.r.o., ktorá prevádzkuje Téryho chatu. Mal. W. v uvedenom čase v roku 2016 bol žiakom šiesteho ročníka ZŠ, v roku 2019 je žiakom deviateho ročníka ZŠ. Dieťa je zdravé, má bežné výdavky na živobytie. Venuje sa alpskému lyžovaniu v klube SKI Klub Ždiar. V mesiaci september 2018 otec dieťaťa začal prispievať na výživu mal. W. sumou 400,- eur mesačne. Na základe toho matka poukázala, že je v možnostiach a schopnostiach otca uhradiť zaostalé výživné v sume 400,- eur mesačne, ktoré riadne platí od septembra 2018.

2. Na pojednávaní matka uviedla, že trvá na podanom návrhu a žiada určiť zaostalé výživné od apríla 2016 do septembra 2018. Nie je pravdou, že by v uvedenom čase nekontaktovala otca ohľadom výživného. V čase rozchodu mali pripravenú dohodu o urovnaní kde boli dojednané aj podmienky pre úpravu rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Bohužiaľ k podpisu tejto dohody zo strany otca nedošlo.

Preto následne podávala návrh na určenie zaostalého výživného. Výživné v čase rozvodového rozsudku je určené vo výške 400,- eur mesačne a túto sumu žiadala určiť aj v zaostalom výživnom od apríla 2016 do 31.08.2018 v celkovej sume 11 600,- eur. Mal. dieťa v tom čase navštevovalo šiesty a siedmy ročník ZŠ, poukázala na to, že dieťa sa venovalo zjazdovému lyžovaniu a až v súčasnosti je dieťa v reprezentácii. Výdavky na dieťa pozostávali zo základných bežných potrieb či už strava, ošatenie, školské potreby, pomôcky, náklady na tréning, ktoré niekedy činili aj do 500,- eur mesačne. Dieťaťu bolo potrebné dokupovať aj výživové doplnky, otec sa na týchto nákladoch nepodieľal. Otec dieťaťa síce tvrdí, že zaplatil sumu 12 000,- eur, ktorá bola určená pre mal. dieťa, ale podľa matky táto suma predstavovala vyrovnanie v obchodných záležitostiach týkajúce sa ich spoločnej firmy a tieto finančné prostriedky neboli použité pre dieťa. Táto suma jej nebola zaslaná, bola jej daná do ruky bez toho, aby existovala akákoľvek písomná zmienka o tom, na aké účely je suma určená. Podľa vyjadrenia matky otec uviedol, že takúto čiastku bude poskytovať každý rok vzhľadom k tomu, že odišiel z domu a naďalej už nemajú spoločné podnikanie. Bola to však len jednorazová záležitosť a touto sumou otec každoročne neprispel. V uvedenom čase matka bola konateľkou spoločnosti a jej príjem predstavoval okolo 600,- až 700,- eur mesačne. Spolu s dieťaťom obývala byt, za ktorý sa hradilo 320,- eur už celkovo so všetkými poplatkami.

3. Právny zástupca matky vo svojej výpovedi, že trvajú na návrhu na určenie zaostalého výživného. Je nesporné, že otec odišiel v apríli 2016 zo spoločnej domácnosti a do septembra 2018 si vyživovaciu povinnosť neplnil. Začal ju plniť až v septembri 2018 a to v sume 400,- eur mesačne tak, ako je o nej rozhodnuté aj v rámci rozvodového rozsudku. Právny zástupca ďalej poukázal aj na ustanovenie § 77 Zákona o rodine, kedy možno priznať výživné u mal. dieťaťa späť najdlhšie po dobu troch rokov. Matke je známa judikatúra súdov, ako aj ustanovenie Ústavného súdu 1US 99/2018 alebo 3US 154/2016, ktoré požadujú určitú aktivitu a včasný prístup zo strany matky, aby návrh bol podaný bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Zároveň však poukázal aj na judikatúru vo veciach určenia zaostalého výživného a to konkrétne na dôvody, ktoré možno posúdiť ako výnimočné a kedy môžu účastníci žiadať o určenie výživného aj s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu. Jednoznačne tieto dôvody vhodné osobitého zreteľa je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina pod sp. zn. 11CoP 18/2017 kedy konanie otca v rozpore s dobrými mravmi môže ospravedlniť neskoré podanie návrhu na určenie výživného pre mal. dieťa. Matka v čase odchodu otca zo spoločnej domácnosti bola nútená zabezpečovať existenčné potreby seba aj mal. dieťaťa, mala zdravotné problémy a navyše prebiehali mimosúdne rokovania s otcom, kedy otec sľuboval, že výživné platiť bude a že zaplatí aj dlžné výživné. Výška výživného v sume 400,- eur je preukázaná rozvodovým rozsudkom, náklady na dieťa boli rovnaké za celé uvedené obdobie. Preto je potrebné, aby súd zvážil tieto dôvody hodné osobitého zreteľa prihliadnúc na tento konkrétny prípad a určiť späť výživné za obdobie od apríla 2016 do septembra 2018 v sume 11 600,- eur.

4. Otec vo svojom vyjadrení ako aj vo svojej výpovedi uviedol, že s predmetným návrhom nesúhlasí, má zato, že matke poukázal sumu 12 000,- eur, túto uhradil k jej rukám a bola určená na chod domácnosti a s tým spojenými nákladmi aj na mal. dieťa. Nejednalo sa o sumu, ktorá by bola určená pre účely vyporiadania v obchodných vzťahoch. Všetky tieto veci boli riešené iným spôsobom a v rámci pohľadávok sa zasielali finančné prostriedky. V tomto smere má zato, že výživné na dieťa je riadne uhradené. Navyše aj v minulosti žiadal matku o číslo účtu, na ktoré má zasielať výživné, matku o toto žiadal formou sms správ, pričom matka na tieto požiadavky nereagovala. Až po zaslaní čísla účtu v septembri 2018 začal výživné hradieť pravidelne. Pokiaľ sa týka predmetnej dohody o urovnaní, ktorej súčasťou bola aj úprava rodičovských práv a povinností, táto mu bola zaslaná až v roku 2017. Ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností s dohodou súhlasil, preto žiadal matku o zaslanie čísla účtu, avšak matka odmietala zaslanie tohto čísla, podmieňovala to inými vecami v súvislosti s predmetnou dohodou, pričom otec uviedol, že s ostatnými bodmi tejto dohody nesúhlasil a preto ani nedošlo k podpisu dohody.

5. Právny zástupca otca uviedol, že otec riadne uhradil sumu 12 000,- eur a to aj za účelom úhrady výživného a táto suma prevyšuje aj to, čo žiada v tomto konaní matka. Otec sa riadnym spôsobom podieľal na výživnom pre dieťa. Pokiaľ sa týka dôvodov hodných osobitého zreteľa v súvislosti s § 77 Zákona o rodine, tieto dôvody musia byť objektívne. Samotná matka uvádzala, že v čase odkedy žiada určiť predmetné výživné, si vedela zarobiť určitý objem finančných prostriedkov a nič jej nebránilo podať riadny návrh na súd pre účely výšky výživného. Dôvody, ktoré matka uvádzala, nie sú objektívneho charakteru a navyše otec sa riadne podieľal na úhrade výživného. Konaním o

rozvod manželstva bolo manželstvo riadne rozvedené, dieťa bolo zverené do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať výživným v sume 400,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti konania o rozvod. Navrhovateľka - matka dieťaťa nepreukázala dôvodnosť podania návrhu na určenie zaostalého výživného a nepreukázala objektívne dôvody, pre ktoré nepodala návrh na určenie výživného už v minulosti. Navyše otec sa v súčasnosti riadne podieľa na výživnom na mal. dieťa, ktoré je určené v 400,- eurovej výške, ale navyše hradí aj mimoriadne výdavky mal. dieťaťa a tieto výdavky boli hradené aj v minulosti. Aj v súčasnosti sa dohodli pred mediátorkou rodičia o mimoriadnych výdavkoch týkajúcich sa závodného lyžovania dieťaťa, kde otec v decembri 2019 uhradil sumu 3 600,- eur, v januári 2020 sumu 2 500,- eur. Z toho je zrejmé, že otec aj nad rámec plní svoju vyživovaciu povinnosť a nie je dôvod na priznanie zaostalého výživného v zmysle návrhu matky, preto žiadajú tento návrh zamietnuť v celom rozsahu.

6. Kolízny opatrovník v predmetnej veci uviedol, že vec ponecháva na rozhodnutie súdu, pretože v tomto prípade je veľmi ťažko určiť či prostriedky, ktoré otec matke dal a ktorých aj výška bola sporná, boli použité pre účely výživného. V prípade, že sa použili aj na domácnosť, je možné konštatovať, že sa čiastočne jednalo aj o úhradu výživného, pretože dieťa zdieľa domácnosť matky a boli hradené čiastočne aj jeho potreby.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s pripojenými listinnými dokladmi a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Rozsudkom Okresného súdu v Poprade č. k. 14P/84/2018-44 zo dňa 22.02.2019 bolo manželstvo rodičov rozvedené, mal. W. bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 400,- eur mesačne. Styk otca s mal. dieťaťom bol určený neobmedzene.

9. Ďalej mal súd preukázané, že od apríla 2016 rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Obaja sa snažili o vyriešenie danej situácie nielen vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností, ale aj vo vzťahu k spoločnému podnikaniu, upraviť svoje pomery a to formou dohody o urovnaní spracovanej v októbri 2017, ku ktorému podpisu však nedošlo, nakoľko otec mal. dieťaťa nesúhlasil s niektorými bodmi predmetnej dohody. Samotný otec na pojednávaní uviedol, že pokiaľ sa týka úpravy rodičovských práv a povinností, ktoré boli súčasťou tejto dohody, s týmito súhlasil, avšak keďže sa účastníci nedohodli na iných bodoch, nedošlo k dohode v tejto oblasti. Navyše má zato, že sumou, ktorú matke poukázal vo výške 12 000,- eur a uhradil priamo k jej rukám, bolo uhradené aj výživné na mal. dieťa, pretože bola určená na celkový chod domácnosti a s tým spojenú aj starostlivosť o mal. dieťa. Otec dieťaťa teda mal zato ako aj v minulosti a teda aj v súčasnosti, že svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plnil a že na výživnom ani ku dnešnému dňu nemá žiaden dlh. Matka uvedené skutočnosti popiera, má zato, že suma, ktorú otec matke poskytol, bola daná v súvislosti s podnikaním, jednalo sa o ich vzájomné urovanie a teda táto suma nebola použitá pre účely výživné na mal. dieťa. V tomto smere súd poukazuje aj na výpoveď kolízneho opatrovníka, ktorý samotný uvádzal, že v tomto štádiu už nie je možné jednoznačne určiť, či táto suma mala byť použitá aj vo vzťahu k výživnému, nakoľko len rodičia boli prítomní pri odovzdávaní a preberaní finančných prostriedkov a uvedené skutočnosti je veľmi ťažko preukázať.

10. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody vhodné osobitého zreteľa.

11. Ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine vyjadruje zásadu, podľa ktorej dávky výživného možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Dňom začatia súdneho konania je deň podania návrhu na súd, alebo v prípadoch, keď konanie možno začať aj bez návrhu deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konania na základe podnetu. Výnimku tejto zásady tvorí výživné pre mal. dieťa, ktoré možno priznať za dobu minulú, najviac za dobu troch rokov pred začatím konania. Novelou Zákona o rodine z roku 2005 tak možno urobiť iba v prípade, ak sú na to dôvody hodné osobitého zreteľa. Tým sa zdôraznila nielen výnimočnosť priznania výživného pre mal. dieťa spätne pre začatím konania, ale aj snaha zamedziť možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Preto súd je povinný skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok hneď potom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť a prečo nárok na plnenie vyživovacej povinnosti neuplatnil včas (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.05.2007 pod sp. zn. 9CoP 26/2007). Medzi dôvody hodné

osobitého zreteľa na strane oprávneného patrí napr. objektívna nemožnosť podať návrh proti rodičovi povinnému či už z dôvodov neznámeho pobytu, resp. z dôvodu zlého zdravotného kedy by sa oprávnený rodič nemohol venovať takémuto konaniu alebo konanie povinného by bolo v rozpore s dobrými mravmi a pod. Tieto dôvody však musia byť riadne zdôvodnené a musí ísť o vážne dôvody, ktoré musí oprávnený rodič súdu preukázať.

12. Matka v predmetnom konaní nepreukázala skutočnosti, ktoré by súd mohol zobrať do úvahy ako dôvody vhodné osobitého zreteľa pre určenie zaostalého výživného a priznanie takéhoto nároku. V čase rozchodu rodičov matke nič nebránilo podať riadny návrh na úpravu rodičovských práv a povinností na súd. Pokiaľ sa týka zdravotných dôvodov, matka uviedla, že išlo o problémy s chrbticou. Vykonávala však riadne činnosť, z ktorej mala príjem okolo 600,- až 700,- eur mesačne. Je teda zrejmé, že sa nejednalo o vážne problémy, ktoré by odôvodňovali zaoberať sa nimi ako objektívnou skutočnosťou pre možnosť nepodania takéhoto návrhu. Je nesporné, že v čase rozchodu obaja rodičia boli v značnom konflikte, z čoho vyplývajú aj ďalšie konania na tunajšom súde. Navyše prebiehali mimosúdne rokovania o vzájomnej dohode o urovnaní. Matka urobila aktívne kroky v tejto oblasti, avšak pokiaľ zo strany otca k dohode nedošlo, mala kedykoľvek možnosť podať návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Navyše aj v súčasnosti je zrejmé, že otec si plní vyživovaciu povinnosť nad rámec, za mesiace december 2019 uhradil sumu 3 600,- eur a v januári 2020 sumu 2 500,- eur. Jedná sa o pomerne vysoké sumy, ktoré boli určené v súvislosti s mimoriadnymi výdavkami dieťaťa týkajúce sa závodného lyžovania. Pokiaľ sa týka výživného v minulosti, je nesporné, že otec poskytol určitú finančnú hotovosť, ktorá nebola účelovo viazaná (čo vyplýva z vyjadrení oboch rodičov) a aj z týchto finančných prostriedkov mohla matka zabezpečovať všetky potreby mal. dieťa, ktoré v uvedenom čase navštevovalo šiesty až siedmy ročník ZŠ. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že návrh matky teda nie je dôvodný, pretože neboli jasne preukázané dôvody hodné osobitého zreteľa, ktoré by súd mohol zobrať do úvahy pre účely tohto konania. Súd preto návrh matky zamietol a rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

13. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva (§ 1 Zákona č. 62/2020 Z. z),
a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,
b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.